

حکمت برای همه - ۱

نویسنده

فرانسواز کریسل

مترجم

طاهره امیری تهرانی زاده

خورشید دیوژن

اندیشمندان یونان باستان

نگارنگار
نشر نگاه معاصر

	۲۷
	۸۷
	۲۸
	۹۸
	۱۶
	۲۶
	۱۱

فهرست

	۵
	۷
	۱۱
	۱۵
	۱۷
	۲۰
	۲۶
	۲۹
	۳۴
	۳۷
	۴۴
	۴۷
	۵۴
	۶۱
	۶۹

خورشید دیوژن ۷۳

کراتس، هیپارشیا و کلیون ۷۸

پیرون بی خیال ۸۲

باغ اپیکور ۸۶

ارشمیدس، معمار بزرگ سیراکوز ۹۱

در رواق نقاشی‌ها، رواقیون ۹۷

جنایتی از سیریل مقدس ۱۰۱

پیش‌گفتار

مانند بسیاری از واژه‌های فرانسه که اصل و ریشه آنها باستانی است همچون تیر و کمان پارتی (منظور قوم پارت است که در شمال و شمال شرق ایران می‌زیسته‌اند-م)، لباس حوا، یا در تاریخ ما پول میمون (حکایت از پول بی‌ارزش-م)، ریشه دارد، اندیشه‌هایی که به ذهن ما می‌رسد هم اغلب بازتابی از گفته‌های گذشته است. در یونان دانایان و حکیمان آن دیار پیش از ما روی منشأ جهان، وجود خداوند و آداب و رسوم زندگی انسان‌ها سؤال‌هایی طرح کرده‌اند.

ما در این کتاب شخصیت‌هایی را انتخاب کرده‌ایم که اسم آنها در کتاب‌های درسی آمده است همچون پیتاگور، تالس و ارشمیدس، کسانی که مشهورند و نیازی به شناساندن ندارند، چرا که حتی در زبان فرانسه از نام آنها (چون افلاطونی و اپیکوری) صفت ساخته شده است و یا افرادی چون سقراط و دیوژن که قهرمان ضرب‌المثل‌های رایج‌اند.

ما با رعایت ترتیب تاریخی در معرفی آنها، بهتر می‌توانیم رشته‌های پیوند میان آنها و جهش‌هایی که نسل‌های مختلف ایجاد کرده‌اند را ببینیم و شجاعت‌هایی را شاهد باشیم که آنها برای فروریختن نظام‌های کهن و پیش از خود داشته‌اند.

ساده‌تر آنکه، ما می‌خواستیم فلسفه‌ورزی کنیم بدون آنکه اسمی از آن بیاوریم.

چرا که دانش‌آموزانی که روزی به دبیرستان خواهند رفت و پیش روی خود ضریب هفت برای نمره درس جادویی فلسفه را می‌بینند باید بتوانند با این میراث ماندگار روبرو شده و به آن بپردازند.

شناختی را که ما در این کتاب به آنان عرضه می‌کنیم شناختی زنده و شاعرانه است. روح گفتگو و نمونه یونانی و کامل آنکه ستودنی و متداول در میان ماست، بر فضای این بحث حاکم است.

برای درک بهتر طراوت این گفتگو، ما تصویری شفاف و آکنده از احساسی همیشه یونانی را انتخاب و عرضه کرده‌ایم. فیلسوفان یونان باستان همان انجیرها، زیتون‌ها و اندیشه‌های امروزین را با دیگران تقسیم می‌کردند. حتی اگر نسیم اندیشه یونانی چونان گذشته بر ما نمی‌وزید، که می‌وزد، باز هم می‌توانست گرده‌های قاصدک خود را بر سر خوانندگان مشتاق چنان بیفشاند که آنها نیز یک بار دیگر چون یونانیان اندیشه کنند.

اگر ما سیطره سنگین شهرت این فیلسوفان را به کناری نهیم، اندیشمندان یونانی جز این نمی‌خواستند که از سوی ذهن‌های جوان و هوشیار، منطقی، ترد و چالاک مورد پرسش واقع شوند، همان نوجوانی که در گفتگوهای این کتاب نماینده آنهاست.

کاترین اوژن - کلود هلفت

آفرینش جهان: هزیود، شاعر زمین

= اما اندیشه و فکر چگونه به وجود آمد؟ آیا یونانیان از ابتدا تصویری از آفرینش جهان داشتند؟

= من چهار نفر می‌شناسم که هریک از آنها از آفرینش جهان تفسیری داشتند. هزیود شاعر، زمین را مادر هر چیزی می‌دانست، او هشت قرن پیش از میلاد مسیح می‌زیست، هزیود فقیر بود و در زمین‌های «بئوسی» (سرزمینی در یونان مرکزی که در سال‌های ۳۶۲ تا ۳۷۱ ق.م مرکز سلطه بر کل یونان بوده است-م) در گوشه‌ای از معبد «موزس» الهه شعر و هنر کار می‌کرده است. موزس‌ها یا الهه‌های هنر و ادب (که نُه تن بودند) دختران زئوس بودند. الهه یاد یا خاطره الهام‌بخش هنرمندان است. افسانه‌ها این‌گونه حکایت می‌کنند که این الهه‌ها زمانی که او گوسفندانش را می‌چرانید در هزیود دمیدند، تا به عنوان «موجودی ازلی و ابدی» در طول تاریخ خدایان و انسان‌ها جاودانه بماند.

هزیود شجره‌نامه خدایان را از بزرگ و کوچک، نیک و ستم‌کار این‌گونه رسم می‌کند. او به حافظه انسان‌ها کمی